

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Onderwerp	:	Opdrachtformulering optimalisatierichtingen
Kenmerk	:	Z22-1094/D22-5644
Bijlagen	:	-
Besluitdatum	:	23 februari 2022
Vorbereid door	:	R. 't Hoen

1. ONTWERP-BESLUIT

Het bestuur wordt voorgesteld:

- In te stemmen met de opdrachtformulering “oplossingsrichtingen ten behoeve van een toekomstbestendig Recreatieschap Voorne Putten”;
 - Een krediet van € 43.300 (excl. BTW) ter beschikking te stellen t/m 2022 ten laste van de Algemene Reserve ter dekking van de kosten van dit voorstel
-

2. ONDERWERP IN KORT BESTEK

Aanleiding

De gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland stellen tot en met 2022 jaarlijks samen €1.027.200 subsidie beschikbaar aan het Recreatieschap Voorne Putten. Per 2023 komt de bijdrage van de gemeente Rotterdam te vervallen als ook verandert de bijdrage van de provincie per 2022. Hieronder worden de relevante afspraken opgesomd.

Gemeente Rotterdam

Per 1 januari 2018 is de gemeente Rotterdam uit de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Voorne-Putten getreden. De afspraken over deze uittreding zijn vastgelegd in een overeenkomst “afspraken terzake de uittreding van Gemeente Rotterdam uit de Gemeenschappelijke Regeling Voorne-Putten-Rozenburg”. De volgende afspraken zijn onder andere gemaakt:

- De gemeente Rotterdam zal de Uittreedvergoeding met ingang van 1 januari 2018 in vijf (5) gelijke jaartermijnen van €150.000,-- aan het Schap voldoen.
- Het schap zal de Uittreedvergoeding uitsluitend en volledig aanwenden ten behoeve van het doel waarvoor het Schap is opgericht als vastgelegd in artikel 2 Gemeenschappelijke Regeling.
- Het Schap vrijwaart de Gemeente Rotterdam ter zake van de compensatie van evt. overige financiële gevolgen van haar uittreden.
- De gemeente Rotterdam maakt geen aanspraak op haar aandeel in de algemene reserves en de bestemmingsreserves.
- Indien het Schap binnen 5 jaar na het uittreden van de Gemeente Rotterdam besluit tot uitkering van algemene reserves of bestemmingsreserves krijgt ook de Gemeente Rotterdam alsnog haar aandeel uitgekeerd.

Provincie Zuid Holland

Ook de provincie Zuid Holland is per 1 januari uitgetreden. De afspraken over deze uittreding zijn vastgelegd in de "overeenkomst t.b.v. financiering recreatiebeheer Voorne-Putten-Rozenburg". De volgende afspraken zijn onder andere gemaakt:

- Na uittreding van de provincie uit het schap, verplicht de provincie zich gedurende de periode 2018 - 2025 middelen beschikbaar te houden t.b.v. een jaarlijkse begrotingssubsidie aan het schap minimaal ter hoogte van het in deze overeenkomst vooraf bepaalde bedrag, mits wordt voldaan aan de in deze overeenkomst beschreven voorwaarden.
- Voor de jaren 2018, 2019, 2020 en 2021 reserveert de provincie ten behoeve van het schap een bedrag van minimaal € 974.700 per jaar. Dit is het bedrag dat de provincie in 2017 als deelnemersbijdrage aan het schap betaalt, zijnde 15% van de totale deelnemersbijdragen aan het Schap.
- Voor de vierjaarsperiode 2022, 2023, 2024 en 2025 reserveert de provincie voor de jaarlijkse subsidie 90% van het in 2021 verstrekte bedrag.
- De beschikbaarheid van aanvullende middelen ten behoeve van een eventuele hogere subsidie aan Recreatieschap Voorne Putten maakt de provincie uiterlijk in januari 2021 bekend.
- Het uitgangspunt is dat de provincie ook na 2025 haar medeverantwoordelijkheid voor recreatiebeheer behoudt en daartoe middelen beschikbaar stelt.
- Zo vroeg mogelijk, doch uiterlijk in januari 2024 maakt de provincie bekend hoeveel van haar middelen zij voor de vierjaarsperiode na 2025 beschikbaar houdt voor de jaarlijkse begrotingssubsidie aan het schap. Daarmee voldoet de provincie aan de eis van een redelijke termijn als bedoeld in artikel 4:51 Awb.
- Daarbij geldt geen vooraf bepaalde minimum reservering door de provincie meer.
- Bij de uittreding maakt de provincie geen aanspraak op haar aandeel in de algemene reserves die zijn of worden opgebouwd door het schap, zolang deze worden aangewend t.b.v. het doel waarvoor het schap is opgericht.
- Indien binnen vijf jaar na uittreding van de provincie het schap besluit tot uitkering uit de algemene reserves aan haar deelnemers, dan krijgt de provincie alsnog haar aandeel daarin uitgekeerd op basis van de financiële verhouding binnen de regeling Recreatieschap Voorne-Putten-Rozenburg op 31-12-2017.

Inmiddels heeft de provincie kenbaar gemaakt voornemens te zijn de subsidie aan Voorne Putten met ingang van 2022 te verlagen en daar tegenover projectsubsidies te zetten. Gelet op het maatschappelijk belang van de taken zal het bestuur zich de komende tijd inzetten om zowel bij de gemeente Rotterdam als de Provincie een passend financieel perspectief voor na 2025 te creëren.

Ten aanzien van de voorgenomen korting in 2022 is het recreatieschap, gezamenlijk met de andere recreatieschappen in Zuid Holland, in overleg met de Provincie over het behoud van dit flexibele deel van de subsidie. Ook wordt getracht met de Provincie te spreken over de beheerregeling na 2025 en inhoudelijk over de gezamenlijke versterking en realisatie van beleidsdoelen ten aanzien van sport en recreatie in Zuid Holland. Daarnaast wordt geprobeerd om extra tijdelijke middelen te verkrijgen, gelet op het sterk toegenomen gebruik van de gebieden samenhangend met de Corona-pandemie.

Omvang financiële opgave

Zoals eerder gemeld stellen de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland tot en met 2022 jaarlijks samen €1.027.200 subsidie beschikbaar aan het Recreatieschap Voorne-Putten.

Per 2023 komt de bijdrage van de gemeente Rotterdam te vervallen als ook verandert de bijdrage van de provincie per 2022.

Dit betekent een opgave voor:2026 en verder van : € 1.027.200¹

De begroting 2022 van het recreatieschap kent de volgende producten:

	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>	<i>Saldo</i>
Gebiedsbeheer	€ 3.075.894	€ 1.156.480	€ 1.919.414
Maatschappelijke betrokkenheid	€ 40.400	€ 0	€ 40.400
Plannen maken	€ 25.500	€ 0	€ 25.500
Overhead	€ 303.400	€ 0	€ 303.400
Deelnemersbijdrage	€ 0	€ 1.272.707	€ 1.272.707
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	€ 0	€ 877.200	€ 877.200
Bijdrage Gemeente Rotterdam	€ 0	€ 150.000	€ 150.000
Totaal Mutaties reserves	€ 51.730	€ 40.537	€ 11.193
SALDO	€ 3.496.924	€3.496.924	€ 0

Er dienen dus radicale maatregelen genomen te worden die leiden tot een reductie van lasten van maximaal €1.027.200 (30%) in 2026 (en verder). De exacte hoogte van de lastenreductie is afhankelijk van wat er met de provincie Zuid Holland wordt afgesproken over de subsidie die ze vanaf 2026 verstrekken aan het recreatieschap. Ook kan natuurlijk gekeken worden of de batenkant verhoogd kan worden.

Op weg naar een nieuw financieel evenwicht

Er zijn meerdere oplossingsrichtingen mogelijk om weer een structureel in evenwicht zijnde begroting te krijgen. Zonder enige weging (dus ook geen weging op bestuurlijke haalbaarheid) zijn hieronder mogelijke oplossingsrichtingen benoemd die nader onderzocht worden waarna een bestuurlijke afweging dient plaats te vinden over het pakket aan maatregelen wat moet gaan plaatsvinden om weer in evenwicht te komen. Onderstaand zijn een aantal wijzen geopperd die kunnen bijdragen aan het verlagen van de lasten en/of verhogen van de baten. Dit is (nog) niet uitputtend. Andere mogelijkheden kunnen nog worden toegevoegd aan het palet van maatregelen.

- Verhogen van de inwonersbijdrage van de deelnemende partijen:
Het wegvallen van de bijdragen van de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland kan (deels) opgevangen worden door de resterende deelnemende partijen door de financiële bijdrage die zij leveren te verhogen. Op deze manier kan het voorzieningenniveau in stand worden gehouden.
- Verhogen van de baten (allemaal vallend onder gebiedsbeheer):
 - “verborgen” kosten in rekening brengen
Dit zijn kosten die gemaakt worden waarbij stilzwijgend deze kosten voor rekening van het recreatieschap komen. Overigens is een actie als deze al eerder uitgevoerd (2011-2013) waardoor niet direct veel te verwachten is van deze optie.
 - Verhogen van de huur- en pachtbedragen
Het recreatieschap geeft gronden in erfpacht en verhuren ook gronden. Deze bedragen zouden verhoogd kunnen worden indien er gronden zijn die niet marktconform worden uitgegeven. Hiervan is amper sprake. Wanneer de bedragen verhoogd worden is er ook een risico op VPB-plicht, waardoor winstbelasting betaald moet gaan worden.
 - Het (meer) doorvoeren van het profijtbeginsel

¹ Uitgaande dat de bijdrage in haar geheel komt te vervallen. Dit is niet realistisch aangezien in de overeenkomst met de provincie is afgesproken ook afspraken te maken over bijdragen na 2025.

De recreatiegebieden kennen nu nog de mogelijkheid van gratis de auto parkeren. Een mogelijkheid om meer baten te genereren kan zijn betaald parkeren in te voeren. Betaald parkeren invoeren zal zowel politiek-bestuurlijk als de gebruikers van de recreatiegebieden gevoelig liggen. Ook kan onderzocht worden of een liggeldregeling kan worden ingevoerd. Op deze manier betalen ook varende (en overnachtende) gebruikers mee aan de voorzieningen waar zij van profiteren.

- Meer ontwikkelen in en bij de recreatiegebieden
Wanneer er bijvoorbeeld meer mogelijkheden zijn voor horeca-exploitanten kan het recreatieschap ook meer opbrengsten genereren door verhuur en/of pacht van gronden. Ook kan gedacht worden om meer activiteiten plaats te laten vinden op de plekken van het recreatieschap. Denk hierbij aan festivals, recreatiemogelijkheden op de wateren van het schap etc. Ook zijn er mogelijk kansen voor meer verblijfsrecreatie wat leidt tot meer inkomsten.
- Meer samenwerking met bedrijfsleven zoeken
Mogelijk kan het recreatieschap een rol vervullen bij het invullen van maatschappelijke verantwoordelijkheden van (milieuvervuilende) bedrijven of bij het helpen van bedrijven door compenserende maatregelen op de gronden van het schap toe te staan.
- Meer recreatiegebieden die resulteren onder het schap gaan ontwikkelen
Er kan ook gekeken worden of areaal uitbreiding tot de mogelijkheden behoort waardoor ook meer opbrengsten kunnen worden gerealiseerd (dan wel meer dan de extra lasten die het onderhoud van nieuwe gebieden met zich mee brengt). Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verzanding van de kust voor Rockanje.
- Verlagen van de lasten:
 - Gebiedsbeheer omvormen
Er kan gekeken worden of de inrichting van de gebieden op een andere wijze kan worden vormgegeven (extensiever) zodat het onderhoud goedkoper kan.
 - Minder gebiedsbeheer
Ook het afstoten van (delen van) gebieden zal leiden tot minder kosten.
 - Meer met vrijwilligers werken
Misschien is mogelijk meer werkzaamheden te gaan doen met vrijwilligers waardoor minder een beroep wordt gedaan op aannemers en op medewerkers van Staatsbosbeheer.
 - Overhead verminderen
Er kan gekeken worden of het verminderen van de overhead een optie is. Dit zowel aan de kant van het recreatieschap als aan de kant van Staatsbosbeheer. In dit kader kan ook onderzocht worden of samenwerking (op welke wijze dan ook) met Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde kan worden geïntensiveerd of met andere terreinbeheerders of de gemeenten Nissewaard en de nieuw te vormen gemeente Voorne aan Zee. Ook kan gekeken worden naar een lichtere vorm van samenwerking waardoor mogelijk ook overhead gereduceerd kan worden.

Oprichtingsformulering

Het recreatieschap Voorne Putten wil in jaar financieel meerjarenperspectief rekening houden met een significante daling van de bijdragen van de Provincie Zuid Holland en de gemeente Rotterdam. Om hierop te anticiperen dienen mogelijkheden te worden onderzocht hoe hier succesvol mee kan worden omgegaan. Deze mogelijkheden dienen onderzocht te worden, waarbij rekening gehouden wordt met:

A) Het proces van verdere uitwerking

1. Bovenstaande punten dienen nader uitgewerkt te worden en voorzien te worden van een schatting wat een en ander financieel oplevert (qua lastenreductie of opbrengstvermeerdering).
 2. Er dient in eerste instantie geen weging aangebracht te worden maar een totaal overzicht gepresenteerd te worden.
 3. Daarna kan een weging worden toegepast, door een prioritering van te nemen maatregelen
 4. Nadat bekend is geworden wat de provincie Zuid Holland blijft bijdragen aan subsidie kan een definitieve weging worden gemaakt waardoor duidelijk wordt welke maatregelen het Schap neemt om een evenwichtig financieel meerjarenperspectief te behouden.
- B) Gekeken wordt naar de impact van de verschillende mogelijkheden:
- a. Impact op het fysieke beheer
 - b. Impact op de organisatie van Staatsbosbeheer
 - c. Impact op het gebruik
 - d. Impact op ander voorgestelde opties (zowel kansen als bedreigingen)
 - e. Welke incidentele middelen nodig zijn om de mogelijkheid te realiseren
- C) Het advies in het najaar van 2022 aan te bieden aan het DB van het recreatieschap zodat de besluiten verwerkt kunnen worden in de begrotingswijziging 2023.

Organisatie

De bestuurlijke opdrachtgever is de voorzitter van het DB en AB van het Schap. De ambtelijk opdrachtgever is de secretaris van het Schap. Er wordt een werkgroep gevormd bestaande uit vertegenwoordigers van deelnemende gemeenten, Staatsbosbeheer, projectleider en projectondersteuner (vanuit Staatsbosbeheer). Coördinatie vindt plaats vanuit Staatsbosbeheer. De werkgroep wordt voorgezeten door de secretaris van het Recreatieschap.

Periodiek vindt afstemmings- en voortgangsoverleg plaats tussen de projectleider en de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgever.

Namens Staatsbosbeheer neemt zitting in de werkgroep:

Frans van der Meer

Paul Olivier

Projectleider

Projectondersteuner

Namens het recreatieschap neemt zitting in de werkgroep:

Frans Pieterse

Financial Nissewaard

Financial Hellevoetsluis, Brielle, Westvoorne

Robert 't Hoen (voorzitter)

3. VOORAFGAANDE BESLUITVORMING

- Z23221/D21-18450 DB VP 12 mei 2021 – vaststelling Uitvoeringsprogramma recreatieschap Voorne-Putten; aangegeven is dat een financiële optimalisatie dient te gaan plaatsvinden.
 - DB van 2 februari 2022
-

4. JURIDISCHE PARAGRAAF

Niet van toepassing.

5. FINANCIËLE PARAGRAAF

De kosten ten behoeve van de uitvoering van deze opdracht, geschat op € 43.300, worden ten laste gebracht van de Algemene Reserve. Hiermee is de inzet van Staatsbosbeheer door middel van een projectleider, projectondersteuning en de capaciteit van de reguliere medewerkers van Staatsbosbeheer ten behoeve van het Schap veiliggesteld. De gevraagde capaciteit bij de deelnemende gemeenten wordt niet financieel gedekt via het Schap.

Kostenraming				
Wat	Aantal	Tarief	Totaal	
Input beheer	60	€ 75	€ 4.500	
	20	€ 87	€ 1.740	
	20	€ 121	€ 2.420	
Input grondzaken	50	€ 104	€ 5.200	
Input vanuit meerjarenplanning GO	25	€ 104	€ 2.600	
Verwerking in GIS	100	€ 87	€ 8.700	
Analyse en rapportage	100	€ 121	€ 12.100	
Projectleiding en procesmanagement	30	€ 121	€ 3.630	
Project/financial control	20	€ 121	€ 2.420	
Totaal			€ 43.310	
Afgerond			€ 43.300	

Het besluit leidt tot uitvoering van de geformuleerde opdracht waarbij via de bepaalde stappen gekomen zal worden tot een financiële optimalisatie.

6. COMMUNICATIE

Communicatie zal worden voorbereid door Staatsbosbeheer in afstemming met de communicatie-afdelingen van de verschillende gemeenten.

7. WIJZE VAN TOTSTANDKOMING

Ambtelijk voorbereid door de secretaris in afstemming met de betrokken ambtenaren van de deelnemende gemeenten als ook met Staatsbosbeheer.

8. VERDERE PROCEDURE

Niet van toepassing

Hoogachtend,

Dhr. R. 't Hoen
Secretaris